

“EL BOSC MÀGIC”

LA RECONSTRUCCIÓ DEL BOSC MÀGIC DELS FOLLETS

*Miriam Hernández López, Àlex Montávez Comas,
Ainhoa Perez García, Alba Ortiz Albarran,
Nora Pulido Güeto i Milena Castaldo*

MOVIMENT MAKER
A L' EDUCACIÓ INFANTIL

DADES GENERALS DE L'ACTIVITAT

UNIVERSITAT

ASSIGNATURA I
PROFESSORAT

PROCESSOS EDUCATIUS I
D'APRENTATGE 0-6
ANYS

NOMBRE D'ALUMNES

25 alumnes
d'I3B

CENTRE EDUCATIU
PARTICIPANT

MOVIMENT MAKER
A L' EDUCACIÓ INFANTIL

DISSENY D'UNA PROPOSTA MAKER PER A L'EDUCACIÓ INFANTIL

Breu descripció de l'activitat

El Bosc Màgic és una proposta maker per a infants d'I3 de l'Escola Joan Miró de Canovelles. A través d'un conte protagonitzat i explicats per nosaltres, els infants descobreixen que una gran ventada ha destruït el bosc i les cases dels seus habitants. El repte és clar: cal refer el Bosc Màgic. Amb materials reutilitzats com caixes, cartró, teles, fils, taps, pinyes i elements naturals, els infants construiran lliurement i de manera cooperativa les casetes dels follets fins a recrear, entre tots, el bosc col·lectiu.

DISSENY D'UNA PROPOSTA MAKER PER A L'EDUCACIÓ INFANTIL

Com enteneu el maker a l'Educació infantil?

Nosaltres entenem el maker a l'educació infantil com una manera d'aprendre fent, explorant i creant amb les mans. No es tracta de produir un resultat concret, sinó de viure un procés: manipular materials, provar, equivocar-se, modificar i tornar a intentar-ho. En aquesta etapa, el maker s'alimenta del joc, de la curiositat natural de l'infant i de la llibertat per decidir com usar allò que té davant. L'adult no dirigeix ni dona solucions, sinó que acompanya, pregunta i crea un ambient que convida a l'experimentació. Els materials reutilitzats i inespecífics tenen un paper clau: en no tenir un ús predeterminat, obren un espai obert a la imaginació i al pensament creatiu propi de cada infant.

DISSENY D'UNA PROPOSTA MAKER PER A L'EDUCACIÓ INFANTIL

Quina proposta heu pensat i el perquè?

Hem dissenyat una jornada maker d'aproximadament una hora estructurada en tres moments: entrada, vivència i tancament. La proposta s'articula al voltant d'un conte narrat en primera persona pels mateixos estudiants, convertits en follets que demanen ajuda als infants per refer les seves cases. Hem triat aquest format perquè el joc simbòlic i la fantasia són motors fonamentals d'aprenentatge als 3 anys, i volem que la construcció tingui un sentit narratiu clar per als infants: no construeixen per construir, sinó perquè hi ha uns personatges que necessiten la seva ajuda. Això afavoreix la motivació intrínseca, el compromís amb la tasca i la implicació emocional, que són condicions essencials per a un aprenentatge significatiu en aquesta etapa.

DISSENY D'UNA PROPOSTA MAKER PER A L'EDUCACIÓ INFANTIL

Quin potencial d'Aprenentatge li veieu als materials que heu triat?

Els materials que hem seleccionat són tots reutilitzats i inespecífics, i cadascun aporta un potencial diferent. Les caixes i el cartró permeten construir estructures, pensar en l'espai i treballar la motricitat fina en tallar, doblegar i encaixar. Les teles i els fils conviden a cobrir, embolicar i decorar, estimulants la percepció tàctil i l'expressió estètica. Els taps i rotllos de paper són ideals per apilar, classificar i explorar conceptes com l'equilibri o la forma. Finalment, les pinyes, els palitos i els elements naturals connecten la proposta directament amb el context del conte, el bosc, i afegeixen una dimensió sensorial rica en textures i olors que activa el joc simbòlic. En conjunt, la combinació d'aquests materials ofereix una proposta que estimula alhora la creativitat, el llenguatge, la cooperació, la motricitat i la percepció i l'atenció.

Objectius de l'activitat

L'objectiu principal és dissenyar i implementar una proposta maker per a infants d'I3 basada en el joc simbòlic, la construcció lliure i el treball cooperatiu, a partir d'una narrativa de conte que doni sentit a l'activitat. De forma més concreta, la proposta vol:

- Afavorir la creativitat i l'expressió lliure a través de la manipulació i construcció amb materials reutilitzats.
- Estimular el llenguatge oral mitjançant la narració, la negociació i el diàleg entre iguals durant el procés de construcció.
- Promoure la cooperació entre infants en una tasca compartida amb un objectiu comú.
- Potenciar l'atenció i la motivació a través d'un context narratiu significatiu i proper a l'univers simbòlic dels infants de 3 anys.
- Observar i registrar com es manifesten els processos d'aprenentatge (creativitat, atenció, percepció llenguatge i cooperació) en un context maker real.

Necessitats dels infants en la nostra aula d'intervenció a I3 (3-4 anys)

Els infants de 3 anys es troben en una etapa de transició entre l'estadi sensoriomotor i el preoperacional. Aprenen principalment a través del cos, la manipulació i l'experiència directa amb els objectes i les persones. Algunes de les seves necessitats principals que fonamenten aquesta proposta són:

Necessitat de manipular i explorar. A 3 anys, tocar, moure, encaixar i transformar materials és la principal via d'accés al coneixement. Per això, els materials reutilitzats d'aquesta proposta estan pensats per ser manipulats lliurement, sense un resultat predeterminat.

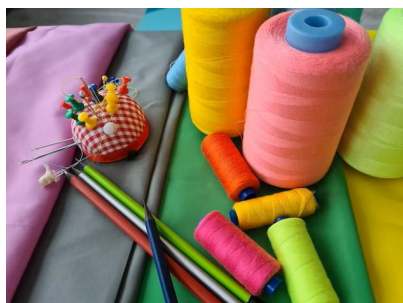
Necessitat de joc simbòlic i fantasia. El joc simbòlic és el motor de l'aprenentatge en aquesta etapa. La narrativa del conte dels follets connecta directament amb l'univers imaginari dels infants de 3 anys i els dona un marc de significat per a la seva construcció.

Necessitat d'adquirir i practicar el llenguatge. Estan en plena adquisició del llenguatge oral: verbalitzen allò que fan, fan preguntes, posen nom a les coses i narren les seves accions. L'espai maker, al ser un context ric en interacció, afavoreix naturalment totes aquestes manifestacions.

Necessitat de vincle i referència adulta. Necessiten sentir la presència propera dels adults per atrevir-se a explorar i prendre riscos. Els implementadors acompanyen sense dirigir, creant un ambient de seguretat i confiança.

Necessitat de cooperació incipient. A 3 anys comencen a fer joc cooperatiu, però encara necessiten suport per negociar materials i compartir espai. La proposta promou situacions naturals de cooperació sense forçar-les.

Necessitat d'atenció alternada. El temps d'atenció dels infants de 3 anys és limitat. Per això, la proposta s'estructura en tres moments diferenciats (entrada, vivència i tancament) per mantenir l'interès i el ritme al llarg de tota la sessió.

Selecció i justificació de materials

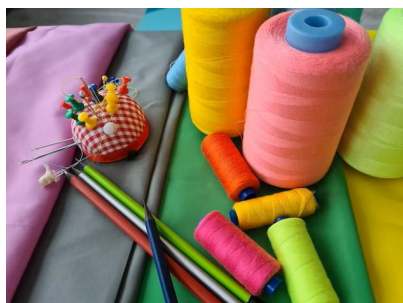
Tots els materials que hem seleccionat són reutilitzats, acondicionats i segurs per a infants de 3 anys i inespecífics, és a dir, no determinen un ús concret i per tant potencien la llibertat creativa i el pensament maker. A continuació es justifica la tria de cadascun:

Caixes i cartró reutilitzat: Material estructural principal de la proposta. Permet construir les casetes dels follets tallant, doblegant i encaixant peces, treballant el pensament espacial i la motricitat fina. La seva rigidesa dona autonomia a l'infant perquè les construccions s'aguantin soles.

Teles i fils (una tela gran per a posar les construccions): Els trossos de tela i fils serveixen per decorar i personalitzar les casetes, aportant textures tàctils diverses. La tela gran verda és l'element central del tancament: el terra del Bosc Màgic on tots els infants col·locaran les seves construccions per crear el bosc col·lectiu.

Taps i rotllos de paper: Elements perfectes per treballar l'equilibri, l'apilament i la forma de manera lúdica. Els rotllos es converteixen en torres o xemeneies i els taps en camins o detalls decoratius. La seva varietat de mides convida a classificar i comparar de manera espontània.

Pinyes, palitos i elements naturals: Connecten directament la proposta amb el context del conte: els infants construeixen amb els mateixos materials que trobarien al bosc real. Estimulen l'olfacte i el tacte de manera molt intensa, afegint una dimensió sensorial que els materials manufacturats no ofereixen.

Selecció i justificació de materials

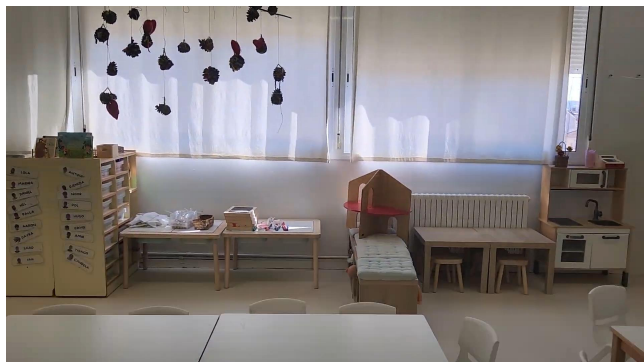
Tots els materials que hem seleccionat són reutilitzats, acondicionats i segurs per a infants de 3 anys i inespecífics, és a dir, no determinen un ús concret i per tant potencien la llibertat creativa i el pensament maker. A continuació es justifica la tria de cadascun:

Plomes: Aporten lleugeresa i delicadesa, molt contrastades amb la rigidesa del cartró o el pes de les pedres. Dins la narrativa poden representar la decoració de les casetes o els ocells del bosc. La seva lleugeresa convida a explorar conceptes físics com el pes i l'equilibri de manera intuïtiva.

Paper d'alumini: El seu brillantor i capacitat de reflectir la llum creen un efecte visualment màgic molt coherent amb el conte. Es pot modelar amb les mans sense cap eina, es pot arrugar i tornar a estirar, convertint-lo en un material especialment ric per a l'experimentació lliure.

Pedres: Aporten una dimensió sensorial diferent: fredes, pesades i de formes diverses. Els infants les fan servir com a fonaments, camins o paisatge del bosc. El contrast entre el pes d'una pedra i la lleugeresa d'una ploma és una experiència física molt significativa per a infants de 3 anys.

Taps de suro de botella: Material natural amb textura porosa i olor característica que connecta amb l'estètica del bosc. Es poden convertir en troncs en miniatura, pedres del camí o fonaments de les casetes. La seva mida petita i lleugeresa els fa molt fàcils de manipular per a mans de 3 anys.

Organització de l'espai i els materials

Després d'analitzar el video de l'aula, hem pensat que per a la nostra proposta, els espais quedarien distribuïts d'aquesta manera

Zona d'entrada — El racó del conte. Catifeta o coixins al centre de l'aula, on els infants s'asseuran per escoltar la narració del conte. L'ambient serà càlid i recollit, amb poca il·luminació si és possible, per afavorir la immersió en la narrativa, així fent que des del principi hi hagi curiositat i motivació.

Zona de vivència — El taller de construcció. Taules grans o espai a terra on es distribuïran els materials. Cada tipus de material estarà agrupat en taulells o caixes separades (una per a cartró i caixes, una per a teles i fils, una per a taps i rotllos, una per a elements naturals...), de manera que els infants puguin veure clarament tot el que hi ha disponible i accedir-hi lliurement. Es garantirà prou material per a uns 25 infants, calculant que cada infant tindrà accés a tots els tipus de material sense haver d'esperar.

Zona de tancament — El Bosc Màgic. Una tela gran de color verd estesa al terra on, al final de la sessió, tots els infants portaran les seves casetes construïdes i crearan el bosc col·lectiu. Aquesta zona és visible des del taller de construcció, de manera que els infants tinguin present durant tota la vivència quin és l'objectiu final.

PROCEDIMENT A SEGUIR EN LA IMPLEMENTACIÓ DE LA PROPOSTA

1. ENTRADA — El conte dels follets (15 min)

Els alumnes que implementarem entrarem a l'aula amb el conte dels follets i a continuació els hi explicarem als infants el conte que una gran ventada ha destruït tot el seu bosc i les seves cases, i que no saben on anar. Demanen ajuda als infants:

"Podeu ajudar-nos a construir de nou el bosc màgic?"

Tot seguit mostren els materials disponibles i els conviden a explorar-los breument amb les mans abans de començar a construir. Aquest moment de contacte inicial amb els materials és fonamental per activar la curiositat i la motivació.

2. VIVÈNCIA — Construïm el Bosc Màgic (35-40 min)

Els infants construeixen lliurement les casetes dels follets de manera individual o en petit grup, usant els materials que troben a les taules. Els alumnes que implementem circularan per l'espai, ens acostarem als infants, farem preguntes obertes (*"Qui viurà a la teva caseta?", "Com ho aguantas, això?", "Quin material t'agrada més?"*) i afavoreixen la interacció entre infants sense donar solucions ni dirigir les construccions. Potser, si necessiten alguna ajuda per a montar-ho doncs els hi donarem una mica.

Els observadors registren en les seves fulles els comportaments vinculats al seu procés assignat (creativitat, llenguatge o cooperació).

3. TANCAMENT — El bosc reneix (10-15 min)

Quan veiem que les construccions estan acabades (o quan el temps s'esgoti), tots els infants porten les seves casetes fins a la tela verda i, conjuntament, construeixen el Bosc Màgic. Els follets expressen la seva alegria i agraïment.

Es fa una assemblea breu al voltant del bosc: *"Com es diu la teva caseta?", "Qui hi viu aquí?", "Quin material has fet servir?"*.

Cada infant pot explicar la seva creació si vol. La sessió tanca amb un comiat dels follets que tornen al seu bosc.